

OPINIONS

Nº 61 - Any 2015

¿Què són els valors?

Com a definició breu es podria dir que són un conjunt de normes i idees a seguir que ens fan veure el món a través d'unes referències i que originen les nostres actituds i conductes.

Hi ha molts significats d'aquesta paraula, però, en aquest escrit, només faré menció dels absoluts o universals i relatius o personals que, alhora, subdividiré en ètics i morals.

*Els **Valors ètics absoluts o universals**, estan relacionats amb el respecte a la vida, a la dignitat humana fonamentada en la llibertat, la recerca de la felicitat i la conservació del planeta, entre altres.*

*Els **Valors ètics relatius o personals**, són els adquirits per una formació educativa de bones maneres i que fem en les nostres activitats quotidianes fent més agradable la convivència.*

En ambdós casos no intervé la moral.

*Els **Valors morals**, a diferència dels anteriors, són el conjunt de regles i normes proposades per una determinada ideologia o doctrina que hem après mitjançant la família, l'escola, l'educació rebuda, els amics, els companys de feina, l'entorn proper, la societat, la religió...*

Tots plegats, ocupen un lloc important en la nostra ment i han arribat a ella: per inculcació rebuda, per experiències viscudes o per un raciocini que ens ha fet adquirir una escala de valors pròpia.

¿Quins són els valors en la nostra cultura?

Uns podrien ser: posseir un patrimoni o diners, tenir un estatus elevat d'ordre polític, religiós o en una entitat empresarial per poder dominar una part de la societat i gaudir de les distincions i reconeixements que això comporta, etc. etc

Altres, aglutinen característiques on predomina: l'amor, la solidaritat, l'honradesa, el respecte, la sinceritat, la senzillesa, la prudència... qualitats que quasi sempre passen desapercebudes de cara en fora però que, interiorment, són les úniques que actuen com a guia per aconseguir pau i tranquil·litat d'esperit.

L'home al llarg de la història ha anat conquerint grans fites, ha dominat de forma progressiva el seu entorn per mitjà de la ciència i la tecnologia; fins i tot, ha pogut arribar a la lluna. Però, la ciència i la tecnologia, sense uns valors essencials de justícia, llibertat, comprensió i equanimitat, només poden desembocar en conseqüències destructives fonamentades en l'odi, l'egoisme, l'orgull, la vanitat el fanatisme... que s'han anat repetint de manera humiliant al llarg de la història durant segles.

Una opinió personal

No fa gaires dies, la dalla que talla el fil subtil que uneix la vida i la mort, va posar fi amb un cop precís, a qui havia estat el meu espòs i pare dels meus fills.

Durant tantes hores passades al seu costat veient com la seva recuperació ja no era possible, la meva ment no va parar de pensar i, un d'aquests pensaments va ser, quins havien estat els meus valors i si havia valgut la pena, durant tants anys, haver-los assentat en conviccions religioses, inflexibles i rígides, que van privar gaudís de moments irrecuperables.

En la meua època d'infantesa, adolescència i joventut, ens inculcaven, fins la sacietat, l'haver de seguir totes les "normes dictatorials" que imposava l'estat i l'església mitjançant els seus mandatariis o representants. Fomentaven una por que portava a una obediència cega, encara que fossin trepitjades les nostres llibertats i els nostres drets.

El pas del temps va anar fent que, molts d'aquells patrons de conducta s'anessin extingint fins desaparèixer, donant lloc a que les meves actuacions anessin en consonància amb la meua manera de pensar, basada en valors propis.

No van ser els estudis ni els llibres els que van servir per arrelar i després desenvolupar o modificar les meves conviccions, sinó l'experiència que vaig anar adquirint amb el seu sabor agre dolç.

La religió també va jugar un paper molt important que, juntament amb altres valors, vaig procurar inculcar als meus fills no solament amb paraules sinó amb l'exemple, on el sacrifici hi va tenir molt a veure. Un sacrifici que mai van sospitar, però que, poc a poc, va anar donant bons fruits.

Estic orgullosa d'ells i dels valors que són posseïdors, els quals, miren de transmetre també als seus fills.

Avui dia se sent a dir que "els valors s'han perdut". Em sembla una afirmació dita una mica a la lleugera. Els valors no es perden, són intrínsecs en les persones i ens acompanyen de per vida, malgrat poden ser diferents en cada època, en cada cultura i en cada individu.

Ara bé: potser en aquesta expressió tan categòrica hi ha un fons de raó i, el que sí és veritat, és que ja fa uns quants anys que es qüestionen els valors tradicionals, aquells valors que passaven de generació en generació i, en molts casos, amb una actitud inqüestionable i ferma.

Personalment crec que: "aquesta pèrdua de valors" ha estat ocasionada i segueix estant-ho perquè hi ha una profunda crisi en la seva transmissió, i, fins i tot diria, una certa mandra per part de progenitors i educadors en dur-la a terme.

No hi ha dubte també, que ajuda a "aquesta pèrdua de valors" els missatges que ens arriben amb massa freqüència a través dels mitjans de comunicació on: polítics, clergues, jutges etc.. són protagonistes de grans corrupcions.

En una època convulsa a tots nivells que fa témer un futur difícil, el jovent està desencisat i mancat de referents i, els bons hàbits com l'esforç, la lluita, el no fer mal a ningú ni amb paraules ni amb fets, la cortesia, la coherència, la paciència... no figuren entre les seves prioritats.

¿Tenim una part important de culpa amb el nostre comportament en que així sigui?

¿Ens esquinçem les vestidures cada vegada que hem vist que el seu comportament no anava o no va d'acord amb la nostra manera de pensar? o a l'inrevés ¿deixem fer per no buscar raons que distorsionin la convivència familiar, sense esbrinar el perquè del seu comportament.?

Com deia el gran filòsof Sòcrates: és en el terme mig on podem trobar la veritat.

Particularment li dono la raó. A la vida, no ens hauríem de regir per valors inflexibles, sinó per un estira i arronsa o per una cohabitació dels mateixos, encara que, en molts casos, arribin a ser contradictoris, sobre tot, quan bateguen sentiments per entremig.

¿Hem de supeditar els sentiments als valors o els valors als sentiments?

*Ben segur hi ha respostes ben diferents i totes carregades de raó, però, el que és cert i inamovible és que els valors més importants són els que estan basats en... **el respecte, l'afecte i l'amor.***

Posats a filosofar, hi ha coses importants que no hauríem de renunciar-hi i coses trivials a les que no hauríem de donar importància, que, si les ajuntéssim a la trilogia esmentada, foren un bon inici per anar conquerint la felicitat que, en definitiva, és el que l'esser humà desitja.

Cada dia ens enfrontem a multitud de petites decisions i, els valors, són recursos que ens ajuden a actuar de forma responsable en lloc de reaccionar impensadament.

Per tant, el seguir per la vida amb valors propis i si pot ser fer que perdurin, és molt important.

*Em ve al cap la lletra d'una cançó antiga, molt bonica i un xic romàntica, cantada per la Rocío Dúrcal titulada "**Como han pasado los años...**" pero hay valores que perduran... molt adient a aquest escrit.*

¡¡¡La vida és tan curta i s'arriba tan aviat al final!!! que fóra una llàstima pensar, a les acaballes, que per culpa d'uns valors mal interpretats vam seguir per un camí equivocat.

Maria Mercè Usón